

ת"פ (באר שבע) 42582-02-24 - מדינת ישראל נ' תאופיק אלאטרש תז

ת"פ (באר-שבע) 42582-02-24 - מדינת ישראל נ' תאופיק אלאטרש תזשלוט באר-שבע

ת"פ (באר-שבע) 42582-02-24

מדינת ישראל

נגד

תאופיק אלאטרש תז

בית משפט השלוט בבאר-שבע

[29.04.2025]

כבוד השופט יריב בן דוד

החלטה

רקע

1. בפני בקשה להורות על חילוט רכב מסוג שברולט סילברדו ל"ז 58-838-78 [להלן: "הרכב"]. הנאשם הודה והורשע בביצוע 11 עבירות גניבה, 9 עבירות הסתייעות ברכב לעבור עבירה ועבירת פירוק חלקים מרכב, בגין נדון במסגרת הסדר טיעון לעונש של 24 חודשי מאסר, מאסר מותנה, קנס בסך 18,000 ₪, פיצוי בסך 6,000 ₪, התחייבות ופסילת רישיון נהיגה מותנית. הוסכם כי ביחס לחילוט רכב כל צד יטען באופן חופשי. על פי עובדות כתב האישום המתוקן בו הורשע הנאשם, עובר לביצוע עבירות גניבת הדלק, גנב הנאשם התקני דלקן אלקטרוניים מאוטובוסים ומשאיות השייכים לחברות שונות. בהמשך, הגיע הנאשם באמצעות הרכב לתחנות דלק "טן" בעיר ערד ובעיר רהט, ותדלק באמצעות התקני הדלקן הגנובים מיכלי פלסטיק אותם הניח ב"ארגז" הרכב. הנאשם מילא מכלים אלה בסולר בהיקפים שנעו בין 300 ל-600 ליטר ובעלות שנעה בין 2,568 ל-5,082 ₪ בכל פעם. הנאשם הורשע בביצוע גניבות הדלק במסגרת 9 אירועים, במהלכם גנב סך כולל של כ-4,344 ליטר סולר בשווי כולל של 36,098 ₪.

2. בדיון שהתקיים ביום 3.4.25 נשמע בעל הרכב הרשום - מר סלימאן אלאטרש, אחי הנאשם (להלן: "אחי הנאשם" או "האח") בסיוע מתורגמנית לשפה הערבית. נמסר על ידו כי אינו מחזיק ברישיון נהיגה, אינו יודע מה מספר הרכב, אינו נוהג ברכב, ואף כי אינו "מתקרב" לרכב (עמ' 19 ש' 20). עוד נמסר מפיו כי אינו יודע כמה עלה הרכב, הוא לא שילם עליו, ואף לא היה נוכח בעת רכישתו. לדבריו: "רק נתתי את התעודת זהות שלי ורשמו את הרכב על שמי" (עמ' 20 ש' 25). משנשאל של מי הרכב ענה: "של כל המשפחה" (שם, ש' 6) וכי "כל דוד שילם, לא יודע את החלוקה בין הדודים" (ש' 10). לשאלת ב"כ הנאשם, מדוע מסר בחקירתו במשטרה כי קנה את הרכב בשנת 2023, השיב כי: "פחדתי מהם ולא ידעתי מה אני עונה באותו רגע" (עמ' 21 ש' 13), ואישר כי הרחיק עצמו מהרכב נוכח כוונת החוקרים לייחס לו את עבירות גניבת הדלק. לבקשת ב"כ הנאשם הוגשה חקירת האח באזהרה (סומנה במ/1). מעבר לעד זה, אשר הינו הבעלים הרשום של הרכב, לא התייצב כל טוען אחר לזכות ברכב.

3. ב"כ המאשימה עתרה להורות על חילוט הרכב בשים לביצוע העבירות באמצעותו ולזיקה הישירה בין הרכב לבין אופן ביצוע העבירות. ביחס לרישום אחי הנאשם כבעל הרכב, נטען כי מדובר ברישום דקלרטיבי בלבד, ואת זאת ניתן ללמוד הן על פי דברי האח עצמו והן על פי התקופה הממושכת בה עשה הנאשם שימוש חוזר ברכב רק על פי עובדות כתב האישום המתוקן בו הורשע.

4. ב"כ נאשם טען כי אין מקום להורות על חילוט הרכב, היות הנאשם אינו בעל הרכב. נטען על ידו כי דברי האח בבית המשפט שונים מדבריו במשטרה שם מסר כי רכש את הרכב ביחד עם הנאשם "חצי בחצי" (במ' 1 ש' 23), כך שחילוטו של הרכב יפגע בקניינו של אחר, האח במקרה זה (עמ' 23 ש' 22-23, וש' 25) עוד נטען, כי בכל מקרה וגם אם יקבע ביהמ"ש שהרכב דה פקטו בבעלות הנאשם, לא יהיה זה מידתי להורות על חילוטו נוכח פגיעתו הקניינית בנאשם ובשים לב לרכיבי קנס ופיצוי משמעותיים אשר נגזרו עליו בתיק זה. נטען כי שווי הרכב כ- 60,000 ₪.

דיון והכרעה

5. לאחר ששמעתי את הצדדים, סבורני כי יש להורות על חילוט הרכב כמבוקש.

6. הסעיפים הרלוונטיים לעניין נקבעו בפסד"פ (מעצר וחפוש) (נ"ח) תשכ"ט-1969:

32(א) "רשאי שוטר לתפוס חפץ אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה או שניתן כשכר בעד ביצוע העבירה או כאמצעי לביצוע".

39(א) "על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32, או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ. דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם"

סמכות החילוט מותנת בקיומם של 3 תנאים מצטברים אלה: בחפץ שנתפס בוצעה עבירה או עומדים לבצע עבירה, בעל החפץ הורשע בדינו והרשעתו מתייחסת למעשה שנעשה בחפץ או לגביו (ראה ע"פ 6234/03 מדינת ישראל נ' זיתאוי [פורסם בנבו]).

בהתקיים תנאים אלו, מותר סעיף 39 לפסד"פ שיקול דעת לבית המשפט בשאלת החילוט, בנוסף על כל עונש שיטיל על מי שהורשע בפלילים.

נקבע בפסיקה כי סמכות החילוט הינה סמכות שברשות, ובטרם יעשה בה ביהמ"ש שימוש, הוא מצווה לתת דעתו גם על השלכותיה ולבחון כיצד היא משתלבת במערך רכיבי העונש הכולל ((ר' ע"פ 6234/03 מדינת ישראל נ' מראד זיתאוי [פורסם בנבו])).

עוד נקבע כי ככל הוראה עונשית יש להעניק להוראת חוק זו פרשנות מצמצמת, הואיל והיא נועדה לפגוע במעורבים במעשה הפלילי עצמו, ולא באלה שאין להם זיקה אליו או שזיקתם רופפת (ר' ע"פ 1982/93 בנק לאומי לישראל בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד מח(3), 238).

מכאן, שבית המשפט נדרש גם לשאלה של מידתיות בין חילוט הרכוש לבין מהות וטיב העבירות.

7. בענייננו, אין חולק כי באמצעות רכב בוצעה סדרת עבירות, וכי הרשעת הנאשם מתייחסת למעשים שבוצעו באמצעותו. על פי כתב האישום, עשה הנאשם שימוש ברכב במשך כארבעה חודשים לצורך ביצוע גניבות סולר בהיקפים משמעותיים, ואין כל חולק שהנאשם לא היה יכול לבצע גניבות אלה ללא אמצעי שינוע גדול ומשמעותי, בעל "ארגז" רכב, שכן מדובר בהיקפי דלק גדולים אשר נעו בין 300 ל-600 ליטר סולר בכל פעם. הרכב שהינו רכב גדול וחזק במיוחד, ובעל "ארגז" העמסה שימש כאמצעי השינוע, כך שקיימת זיקה ישירה ועוצמתית בין הרכב לבין אפשרות ביצוע עבירות.
8. עניינו של התנאי השלישי הוא שאלת הבעלות על הרכב. כידוע, רישום בעלות רכב במשרד הרישוי הוא דקלרטיבי בלבד ולא קונסטטטיבי, ולפיכך תיתכן חוסר התאמה בין רישום הבעלות לבין זהותו של המחזיק ברכב (ראה בעניין זה רע"א 5379/95 סהר חברה ישראלית לביטוח בע"מ נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ (17.6.97) ובש"פ 7347/19 שמעון סבח נ' מדינת ישראל [פורסם בבנו]). עדותו של האח בבית המשפט מעלה כי אין לו כל שליטה ממשית ברכב: אין לו רישיון נהיגה, הוא אינו נוהג בו, הוא לא היה מעורב ברכישתו, הוא אינו יודע מה שוויו, ולדבריו כלל "לא מתקרב" אליו. למעלה מהדרוש יצוין כי במסגרת חקירתו במשטרה באזהרה (במ' 1), אישר האח כי הנאשם הוא-הוא המשתמש הבלעדי ברכב (ש' 17), וכי הרישום על שמו נעשה לבקשת הנאשם, שברשותו רכב נוסף מסוג לנד קרוזר. אכן, וכפי שטען ב"כ הנאשם ישנו פער בין גרסת האח במשטרה לבין גרסתו בבית המשפט - במשטרה טען כי הוא והנאשם שילמו על הרכב ביחד, וכי הנאשם ביקש ממנו לרשום את הרכב על שמו שכן הוא רשום כבעלים של רכב אחר, ובבית המשפט טען כי לא שילם על הרכב, לא יודע כמה עלה, ומי שרכשו אותו ורשמו אותו על שמו אלו הם הדודים/ כל המשפחה.
- סבורני כי בנסיבות שנוצרו, אין כל צורך להכריע היכן מסר אחי הנאשם דברי אמת והיכן לא ביחס לשאלת מימון רכישת הרכב, שהרי גם בעדותו בבית-המשפט חזר וטען אין לו כל קשר לרכב מעבר לרישום הבעלות. בכל מקרה, ניתנה הזדמנות לבעל הרכב הרשום לומר את דברו טרם ישקול בית המשפט חילוט הרכב אשר יש ויפגע בקניינו, וזה הרחיק עצמו מהרכב, הסביר כי אין לו כלל רישיון נהיגה, הוא לא נוהג בו ולא רכשו מכספו. ככל שטען אחי הנאשם בחקירתו במשטרה כי שילם מחצית מהרכב משיקולים שונים [בין אם לא הבין טוב את השפה בה נחקר (עמ' 18 ש' 9 לפרוטוקול הדיון)], ובין אם אמר את שאמר נוכח חששו מחקירתו באזהרה (עמ' 21), הרי שבנקודת הזמן הנוכחית, ובמעמד דיון בבית משפט בתרגום לערבית טען מפורשות כי אינו מחזיק ברישיון נהיגה וכי אינו קשור לרכב או למימונו, פרט לרישומו כבעלים על פי בקשת "המשפחה".
9. אשר לשיקולי המידתיות - נטען על ידי ב"כ הנאשם כי ערכו של הרכב הוא 60,000 ₪, מבלי שב"כ המאשימה חלקה על רכיב זה. עוד נטען כי הנאשם נדון לעונש משמעותי של 24 חודשי מאסר בפועל, 18,000 ₪ קנס ו- 6,000 ₪ פיצויים לחברת תחנות הדלק.
- לאחר ששקלתי טיעון זה, אינני סבור כי עונשו של הנאשם חמור כך שחילוט הרכב יהווה החמרה בלתי מידתית עמו. סבורני כי עונשו של הנאשם אינו חמור מול מעשיו החמורים והמתמשכים, לא בהיבט של משך המאסר בפועל ולא בהיבטי הקנס/פיצוי שנקבעו.
- ודוק, על פי עובדות כתב האישום המתוקן, רק הנזק הממוני הישיר אשר נגרם אך מגניבת הסולר לבדו גבוה מסך העיצומים הכספיים שנגזרו על הנאשם, וזאת מבלי להידרש לאומדן נזקים נוספים לחברות האוטובוסים והמשאיות מהם נגנבו התקני הדלקן האלקטרוניים.
- זאת ועוד, הנאשם כלל לא טען כי מדובר ברכב שלו (אלא כטענה חלופית עמומה) וקו ההגנה התמצה בפגיעה קניינית בעניינו של אחר, אשר לא התייצב לעמוד על קניינו בבית המשפט.
- בנסיבות אלו, ונוכח היקף העבירות והנזק לצדן, אותן עבר הנאשם באמצעות הרכב, אינני סבור כי חילוטו יהווה ענישה בלתי מידתית, אף לו היה טוען הנאשם באופן מפורש כי מדובר ברכבו. ודוק, ברי כי לא מתקיימת אי מידתיות נוכח טענת פגיעה בקניינו של אחר אשר כלל לא התייצב בבית המשפט לעמוד על זכותו.
10. לפיכך, בנסיבות הקשר ההדוק והביצוע השיטתי החוזר ברכב ייעודי למשימות שינוע וגניבה בנפח/משקל רב על פני מספר חודשים, סבורני כי מתקיימים התנאים שבסעיפים 32 ו- 39 לפסד"פ, וכי תנאי המידתיות אינו עומד כנגד מתן הוראת חילוט.
11. על כן מורה על חילוט הרכב.
- ניתנה היום, א' אייר תשפ"ה, 29 אפריל 2025, בהעדר הצדדים.